

Årsredovisning 2019

Innehåll

RESULTATREDOVISNING

1. Barnombudsmannen har ordet	3
2. Barnombudsmannens uppdrag	4
3. Ekonomisk översikt	6
4. Rapporter	8
5. Regeringsuppdrag	9
6. Kommunikation och opinion	12
7. Kunskapsöverföring	14
8. Samla och sprida kunskap	15
9. Internationella samarbeten	16
10. Kompetensförsörjning	17
11. Finansiell information	18

FINANSIELL REDOVISNING

Resultaträkning	18
Balansräkning	19
Anslagsredovisning	20
Tilläggsupplysningar och noter	21
Sammanställningar över väsentliga uppgifter	28

1. BARNOMBUDSMANNEN HAR ORDET

Även om Sverige har en lång tradition av arbete för att stärka barns rättigheter finns det fortfarande allvarliga brister i hur barns mänskliga rättigheter tillgodoses. Det handlar om alltifrån rätten till skydd mot våld till rätten till delaktighet och brister i bedömningar av barnets bästa. Synen på barn som rättighetsbärare har inte slagit igenom och föräldrarätten är stark i Sverige. Barn ses inte som de självständiga individer de är, utan som ett bihang till föräldrarna. När barnrätten inte respekteras är det inte alltid lagarna som är problemet, utan hur de efterlevs. Möjlighet att arbeta med barnkonventionen, brister i huvudmäns direktiv till verksamheter, rutiner eller helt enkelt att myndigheter eller kommuner inte tänkt in barn i målgruppen för verksamheten är fortfarande vanligt.

1.1 Stor efterfrågan på Barnombudsmannens expertkunskap

Under hela 2019 har ett febrilt arbete pågått inför att lagen ska träda i kraft. Barnombudsmannen har haft i uppdrag att stötta kommuner, regioner och ett antal myndigheter att förbereda sig inför lagens införande och det viktiga arbetet fortsätter, om än i förändrad form, under 2020. Det är i barnets vardag som frågan om barnets mänskliga rättigheter ställs på sin spets, men de beslut politiker och tjänstemän fattar har ibland direkt inverkan på barns konkreta livssituation. Under året har vi också sett många goda exempel på hur kommuner, regioner och myndigheter arbetar aktivt med att genomföra barnkonventionen på olika nivåer.

Barnkonventionen som svensk lag ställer också nya krav på Barnombudsmannen från omvärlden och 2019 har varit ett omställningsår, även för myndigheten. Vi har under året utvecklat våra egna arbetssätt och förstärkt den kompetens som är central för oss som expertmyndighet. Vi har rustat oss för att möta den stora efterfrågan på kunskap kring hur barnkonventionen ska tolkas för att bättre kunna stötta dem som ska tillämpa den. Det arbete som nu tar vid med transformering av andra lagar, utvecklingen av rättspraxis och ökat behov av vägledning när det gäller tolkning av barnkonventionen ställer krav på oss som expertmyndighet. Vi välkomnar år 2020 och barnkonventionen som lag!

FOTO: JONAS MALMSTRÖM



Elisabeth Dahlin
barnombudsman



2. BARNOMBUDSMANNENS UPPDRAG

Barnombudsmannen är Sveriges barnrättsmyndighet med uppdrag att företräda barns och ungas rättigheter och intressen utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen.

Barnombudsmannen bevakar hur barnkonventionen efterlevs och driver på genomförandet i kommuner, regioner och på myndigheter. Myndigheten uppmärksammar brister i tillämpningen av barnkonventionen och föreslår förändringar i lagar och förordningar för regeringen.

I Barnombudsmannens uppdrag ingår också att bilda opinion och att företräda barn och unga i den allmänna debatten.

Myndigheten har rättsliga befogenheter att begära information och att kalla in kommuner, regioner och myndigheter till överläggning men utövar ingen tillsyn. Barnombudsmannen får heller inte ingripa i enskilda ärenden. Ombudsmannen bestämmer själv sin organisation och den närmare inriktningen av arbetet.

2.1 Återrapporteringskrav och uppdrag enligt regleringsbrev för 2019

Barnombudsmannen har under året haft sju regeringsuppdrag som finansieras genom rekviderade bidrag från Kammarkollegiet. Dessa redovisas i kapitel 3 under punkt 3.4 Regeringsuppdrag. Myndigheten har dessutom haft återrapporteringskrav avseende jämställdhet, uppdrag avseende moderna beredskapsjobb samt uppdrag inom nationella brottsförebyggande programmet Tillsammans mot brott. Dessa redogörs för i kapitel 5 under punkt 5.6 Återrapporteringskrav och anslagsfinansierade uppdrag.

Barnombudsmannens verksamhet regleras i huvudsak av en lag och en förordning.

Lag (1993:335) om Barnombudsman

1 § Barnombudsmannen har till uppgift att företräda barns och ungas rättigheter och intressen mot bakgrund av Sveriges åtagande enligt Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Lag (2002:377).

2 § Barnombudsmannen skall driva på genomförandet och bevaka efterlevnaden av barnkonventionen. Barnombudsmannen skall därvid särskilt uppmärksamma att lagar och andra författningar samt deras tillämpning stämmer överens med barnkonventionen. Lag (2002:377).

3 § Barnombudsmannen skall inom sitt verksamhetsområde

1. hos regeringen föreslå de författningsändringar eller andra åtgärder som behövs för att barns och ungas rättigheter och intressen skall tillgodoses,
2. informera, bilda opinion och ta initiativ till lämpliga åtgärder i övrigt,
3. företräda barns och ungas rättigheter och intressen i den allmänna debatten,
4. samla kunskap och sammanställa statistik om barns och ungas levnadsvillkor, samt
5. följa den internationella utvecklingen när det gäller barnkonventionens tolkning och dess tillämpning. Lag (2002:377).

4 § Barnombudsmannen skall senast den 1 april varje år lämna en rapport till regeringen om sin verksamhet under det närmast föregående kalenderåret samt om de frågor om barn och unga som ombudsmannen anser att regeringen behöver ha kännedom om. Lag (2002:377).

5 § Förvaltningsmyndigheter, kommuner och landsting skall på Barnombudsmannens uppmaning lämna uppgifter till ombudsmannen om vilka åtgärder som vidtagits för att i den egna verksamheten genomföra barns och ungas rättigheter enligt barnkonventionen. De är också skyldiga att på ombudsmannens uppmaning komma till överläggningar med denne. Lag (2002:377).

6 § Regeringen utser Barnombudsmannen för en bestämd tid. Ombudsmannen bestämmer själv sin organisation och den närmare inriktningen av sitt arbete. Lag (2002:377).

7 § Barnombudsmannen är skyldig att genast anmäla till socialnämnden om ombudsmannen i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Barnombudsmannen är skyldig att lämna uppgifter om det förhållande anmälningsplikten omfattar. Lag (2017:1245).

8 § Barnombudsmannen får lämna

1. socialnämnden uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av stöd och skydd,
2. Inspektionen för vård och omsorg uppgifter som kan vara av betydelse för myndighetens tillsyn. Lag (2017:1245).

Förordning (2007:1021) med instruktion för Barnombudsmannen

Uppgifter m.m.

1 § I lagen (1993:335) om Barnombudsman finns bestämmelser om Barnombudsmannens uppgifter, förordnande, organisation m.m.

Vid fullgörande av sina uppgifter enligt 2 § lagen om Barnombudsman ska Barnombudsmannen systematiskt och återkommande följa upp och utvärdera tillämpningen av barnkonventionen i berörda verksamheter hos förvaltningsmyndigheter, kommuner och landsting. Barnombudsmannen ska, utifrån sin ombudsmannaroll, belysa levnadsvillkor för flickor respektive pojkar och för barn som definierar sig på andra sätt. Barnombudsmannen ska förmedla och föra en dialog om slutsatser och iakttagelser med de myndigheter och huvudmän som är berörda. Utifrån sådana uppföljningar och utvärderingar ska Barnombudsmannen också genomföra insatser som bidrar till att utveckla och sprida kunskap om tillämpningen av barnkonventionen. Förordning (2017:998).

Ledning

2 § Myndigheten leds av en myndighetschef.

Anställningar och uppdrag

3 § Barnombudsmannen är myndighetschef.

Ärendenas handläggning

4 § Ärendena avgörs av ombudsmannen.

Undantag från myndighetsförordningen

5 § Följande bestämmelse i myndighetsförordningen (2007:515) ska inte tillämpas på myndigheten: 23 § första stycket om anställningar och uppdrag. Förordning (2017:998).

FN:s konvention om barnets rättigheter

FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989. Sverige ratificerade barnkonventionen 1990, som ett av de första länderna. Hittills har 196 stater ratificerat barnkonventionen, och barnkonventionen är därmed den konvention som flest länder har anslutit sig till. I dag är det bara USA som inte har ratificerat konventionen.

Konventionen definierar barn som varje människa under 18 år och ger en definition av vilka rättigheter som borde gälla för alla barn. Definitionen ska gälla i alla samhällen, oavsett kultur, religion, etnicitet, funktionshinder eller andra särdrag. Konventionen handlar om det enskilda barnets rättigheter och understryker föräldrarnas och den utvidgade familjens roll och ansvar för barnet men ålägger samtidigt staten ansvar för att skydda barnet mot vanvård, utnyttjande och övergrepp.

FN-kommittén för barnets rättigheter (barnrättskommittén) övervakar hur konventionsstaterna efterlever konventionen. Vart femte år ska alla konventionsstater lämna en rapport till barnrättskommittén. Kommittén lämnar sedan förslag och rekommendationer om hur staten bör agera för att på ett bättre sätt genomföra barnkonventionen. Den 1 januari 2020 inkorporerades konventionen i svensk lagstiftning.

3. EKONOMISK ÖVERSIKT

I detta kapitel redovisas översiktligt de anslag och övriga intäkter Barnombudsmannen fått och de kostnader som funnits under året.¹

Barnombudsmannens årsredovisning utgår från instruktion och lag som brutits ned i mätbara mål inom ett enda verksamhetsområde.

Nedan beskrivs Barnombudsmannens totala kostnader och intäkter för de senaste tre åren. Som kostnader räknas samtliga medel som Barnombudsmannen har använt, oavsett finansieringskälla. Både anslagsmedel och externa medel såsom avgifter och bidrag som har använts under året ingår i beräkningarna. Barnombudsmannens verksamhet finansieras dels genom ett förvaltningsanslag och dels via bidrag till olika regeringsuppdrag. Regeringsuppdragen redovisas nedan uppdelat på de två statliga anslagen 5:1 samt 6:1. Bidragen utgör ungefär en tredjedel av finansieringen 2018 och 2019. Under 2019 har Barnombudsmannen haft sju olika regeringsuppdrag som presenteras nedan och vars verksamhet redogörs för i kapitel 5.

3.1 Verksamhetens resultat

Det sammanlagda utfallet för 2019 blir 36 684 tkr (38 688 tkr 2018) varav 71 procent (61 % 2018) utgörs av förvaltningsanslaget.

Årets tilldelning av anslag var 25 851 tkr och tillsammans med förra årets anslagssparande (efter indragning) 748 tkr var årets tillgängliga medel 26 599 tkr. Barnombudsmannen har 2019 förbrukat totalt 26 087 tkr (24 111 tkr 2018) och har därmed ett utgående överföringsbelopp på 512 tkr (1 584 tkr 2018).

Verksamheten syftar till att stärka barn och ungas rättigheter enligt barnkonventionen. Myndighetens verksamhet är personalintensiv och 68 procent av kostnaderna 2019 utgörs av personalkostnader (60 % 2018).

3.2 Intäkter

Tabell Totala intäkter (tkr)

Intäkter	2019	2018	2017
Intäkter av anslag	26 087	23 669	24 278
Övriga anslagsintäkter	0	457	14 631
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	20	959	623
Intäkter av bidrag	10 574	13 602	761
Finansiella intäkter	3	1	1
SUMMA	36 684	38 688	40 295

Från och med 2018 indelas verksamheten efter lagen om Barnombudsmannen, vilket innebär att Barnombudsmannen är ett verksamhetsområde.

Av de totala tillgängliga anslagsintäkterna 26 599 tkr har Barnombudsmannen förbrukat 26 087 tkr. I uppställningen i tabellen ovan tas bara intäkter som matchar förbrukningen med. Resterande tas med till 2020 som ett anslagssparande. Nytt i uppställningen för 2019 jämfört med 2018 är att det i övriga anslagsintäkter även ingår det som i 2017 års årsredovisning kallades anslag

för specifika uppdrag. Därmed underlättas jämförelsen mellan åren eftersom myndigheten 2017 i huvudsak fick medel via anslagsposter istället som övriga år genom rekviderade bidrag.

Posten intäkter av avgifter och andra ersättningar har minskat från 2018 då intäkter från Försäkringskassan om 935 tkr ingick.

Barnombudsmannen har under 2019 inte kunnat erbjuda beredskapsjobb genom Arbetsförmedlingen. Posten ingick 2018 i intäkter av bidrag.

Under rubriken 3.4 Regeringsuppdrag redovisas de rekviderade bidrag myndigheten haft under 2019.

3.3 Kostnader

Tabell Totala kostnader (tkr)

Anslag	2019	2018	2017
Kostnader för personal	24 801	23 312	24 057
Kostnader för lokaler	2 337	2 165	2 306
Övriga driftskostnader	9 303	13 074	13 824
Finansiella kostnader	22	49	11
Avskrivningar och nedskrivningar	220	88	97
SUMMA	36 684	38 688	40 295

Kostnaden för personal uppgår till 24 801 tkr (23 312 tkr 2018). Under 2019 var fem personer (tio 2018), eller 21 procent visstidsanställda (33 % 2018) till följd av att en stor del av myndighetens finansiering består av tidsbegränsade bidrag. Antalet visstidsanställda har sjunkit vilket dels beror på att myndigheten satsat på att få personal till fasta tjänster för att säkra kompetensförsörjningen dels på att antalet anställda har sjunkit totalt. Personalkostnaden ökar trots detta vilket beror på höjda pensionskostnader med 2 223 tkr medan övriga personalkostnader sjunkit med 735 tkr.

Övriga driftskostnader utöver kostnader för lokaler har sjunkit med 3 770 tkr sedan år 2018. Inköp av tjänster har minskat med 3 256 tkr. Barnombudsmannen köper inte längre in tjänsten som IT-ansvarig utan har anställt en person vilket förklarar kostnadsminskningen med 866 tkr på övrig drift. Under 2019 har myndighetens IT-drift tagits över av Försäkringskassan samtidigt som de externa köpen av varor och IT-tjänster minskat. Resterande minskning förklaras av lägre bidragsintäkter till dedikerade regeringsuppdrag som gjort att kostnaden för konsulttjänster sjunkit.

Redovisningsplanen för Barnombudsmannen ändrades från 1 november 2019, så att attestkedja och budgetupplägg bättre avspeglar organisationen och förenklar uppföljningen.

3.4 Regeringsuppdrag

Under året har Barnombudsmannen haft följande uppdrag som myndigheten fått dedikerade medel från utgiftsområde 9 anslaget 5:2 till att:

1. I kapitel 11 finns mer detaljerad finansiell information.

1. Stärka arbetet med att stödja arbetet med att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter i statliga myndigheters verksamhet (S2016/07875/FST) nedan kallad "Barnrätt i praktiken myndigheter". Beviljat belopp: 2 000 tkr. Förbrukat belopp: 2 609 tkr varav 609 tkr tagits mot anslaget.
 2. Stärka arbetet med att stödja arbetet med att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter i kommuner och landstings verksamhet (S2016/07874/FST) "Barnrätt i praktiken kommuner och regioner". Beviljat belopp: 5 000 tkr. Förbrukat belopp: 5 000 tkr.
 3. Säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter till bland annat rättsvårdande myndigheter (S2016/07875/FST och A2019/01279/MRB) "Barnrätt i praktiken rättsvårdande myndigheter". Beviljat belopp: 1 250 tkr. Förbrukat belopp: 1 306 tkr varav 56 tkr tagits mot anslaget.
 4. Samverka med länsstyrelserna i deras uppdrag att samordna och utveckla deras tillämpning av barnets rättigheter samt stödja arbetet med att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter i kommuner och landsting (A2019/01274/MRB) "Samverkan med länsstyrelsen". Beviljat belopp: 1 000 tkr. Förbrukat belopp: 991 tkr. Ej utnyttjat belopp 9 tkr kommer att återbetalas till Kammarkollegiet i mars 2020.
 5. Genomföra utbildnings- och spridningsinsatser om vägledningen vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter (A2019/02059/MRB) "Utbilda och sprida vägledning om barnkonventionen". Beviljat belopp; 300 tkr. Förbrukat belopp 220 tkr, ej utnyttjat belopp 80 tkr att återbetalas till kammarkollegiet i mars 2020.
 6. Tillgängliggöra material i enlighet med reviderad svensk översättning av FN konventionen om barnets rättigheter (A2019_02102_MRB) "Sprida barnkonventionen". Beviljat belopp: 311 tkr. Förbrukat belopp: 358 tkr varav 58 tkr tagits mot anslaget.
- Barnombudsmannen har även fått dedikerade medel från utgiftsområde 1 anslag 6:1 avseende att:
7. Inhämta erfarenheter från barn och unga om frågor som rör könsidentitet och om intersexvariationer (A2019/1276/MRB) "Barns erfarenhet kopplat till könsidentitet och intersexvariationer". Beviljat belopp: 800 tkr. Förbrukat belopp: 892 tkr varav 92 tkr tagits mot anslaget.
- Uppdragen ska slutredovisas den 31 mars 2020 och totalt 89 tkr (80 tkr + 9 tkr) kommer att återbetalas till kammarkollegiet i mars 2020. I nedanstående tabell har kostnader som finansierats inom anslaget inte tagits med. Utöver årets uppdrag redovisas även de uppdrag som avser 2018 men föranledde återbetalning 2019 i tabellen nedan.

Bidrag avseende	Beviljat (tkr)	2019 års kostnad (tkr)	Total kostnad (tkr)	Kommentar (tkr)
Uppdrag från 2018 som återbetalts 2019				
18_3. Mina rättigheter	6 000		5 978	Återbetalt 22 tkr mars 2019
18_4. Kunskapslyftet myndigheter	2 000	1	1 975	Återbetalt 25 tkr mars 2019
18_5. Kunskapslyftet kommuner och landsting	5 000	1	4 978	Återbetalt 21 tkr mars 2019
18_6. Tryck, spridning och översättning av barnkonventionen	600		461	Återbetalt 139 tkr mars 2019
Utgiftsområde 9 anslag 5:2 2019				
1. Barnrätt i praktiken myndigheter	2 000	2 000		Slutredovisning 31 mars 2020
2. Barnrätt i praktiken kommuner och regioner	5 000	5 000		Slutredovisning 31 mars 2020
3. Barnrätt i praktiken rättsvårdande myndigheter	1 250	1 250		Slutredovisning 31 mars 2020
Delsumma Barnrätt i praktiken	8 250	8 250		Slutredovisning 31 mars 2020
4. Samverkan med länsstyrelsen	1 000	991		Se ovan. Återb. 9 tkr mars 2020
5. Utbilda och sprida vägledning om barnkonventionen	300	220		Se ovan. Återb. 80 tkr mars 2020
6. Sprida barnkonventionen	311	311		Slutredovisning 31 mars 2020
Utgiftsområde 1 anslag 6:1 2019				
7. Barns erfarenhet kopplat till könsidentitet och intersexvariationer	800	800		Slutredovisning 31 mars 2020

4. RAPPORTER

Barnombudsmannen ska enligt lag senast den 1 april varje år lämna en rapport till regeringen om sin verksamhet under det närmast föregående kalenderåret, samt om de frågor om barn och unga som ombudsmannen anser att regeringen behöver ha kännedom om.²



4.1 Årsrapport 2019

Barnombudsmannens tidigare årsrapporter från 2010 och 2011 visade på stora brister inom den sociala barnavården. Trots lagändringar som skett i syfte att stärka barns rättigheter visar utredningar och rapporter av olika aktörer att situationen för barn inom den sociala barnavården fortsatt är svår och att lagändringarna inte alltid gett önskad effekt.

Med utgångspunkt i detta valde Barnombudsmannen att i 2019 års rapport fokusera på barn som placerats i samhällets vård. Rapporten *Vem bryr sig - när samhället blir förälder*³ baseras bland annat på samtal med 35 barn i den sociala barnavården. Barnen har varit placerade i familjehem, på hem för vård eller boende (HVB) eller på något av de särskilda ungdomshem som drivs av Statens institutionsstyrelse (SiS). Samtalen kompletterades med en kvantitativ enkätundersökning som besvarades av 266 barn placerade på SiS:s särskilda ungdomshem. Rapporten överlämnades till regeringen den 28 mars. I samband med överlämningen träffade även jämställdhetsminister Åsa Lindhagen fyra barn, två pojkar och två flickor, som delade sina egna erfarenheter av den sociala barnavården.

2. *Lag om Barnombudsman (1993:335).*

3. *BO 2018-0805-12, Årsrapport 2019.*

4.2 Årsrapport 2020

Under året genomfördes även en stor del av arbetet med årsrapporten för 2020. Rapporten ger en bild av barnets status som rättighetsbärare inför att barnkonventionen blir lag och vilka förändringar som krävs. Årsrapporten ska enligt plan överlämnas till regeringen den 25 mars 2020.⁴

Genomförda aktiviteter under 2019:

Del 1: Rättsväsendets syn på barn som rättighetsbärare

Barnombudsmannen har gjort en genomgång av ett trettio-tal tingsrättsdomar med syfte att undersöka hur domstolen resonerar vid misstanke om våld i uppfostrande syfte mot ett barn från en omsorgsperson. I arbetet har vi också intervjuat företrädare för rättsväsendet för att få en fördjupad bild av rättens resonemang. I materialet har 48 barn och unga, varav 25 pojkar, 19 flickor samt fyra oidentifierade individer, varit målsägande. Resultatet presenterades första gången på ett seminarium under Almedalsveckan i juli 2019.

Del 2: Enkätundersökning - Allmänhetens attityder kring synen på barn som rättighetsbärare

Barnombudsmannen har genomfört en attitydundersökning för att kartlägga allmänhetens syn på barn och barns rättigheter. På myndighetens uppdrag genomförde undersökningsföretaget Kantar Sifo en webbaserad enkätundersökning som besvarades av 1 001 män och 1 003 kvinnor mellan 18 och 79 år. Fältperioden för undersökningen pågick mellan den 7 och 15 oktober 2019. Resultatet redovisas i den kommande årsrapporten.

Del 3: Samtal med barn och unga - Barns syn på sig själva som rättighetsbärare

Barnombudsmannen har genomfört gruppsamtal med 145 barn och unga, varav 65 flickor och 80 pojkar i fem kommuner runt om i Sverige. Syftet var att undersöka hur barn ser på sig själva som rättighetsbärare. Resultatet redovisas i den kommande årsrapporten.

4.3 Barns röster från förskolan

Barnombudsmannen presenterade under året resultatet av den undersökning som genomfördes med femåringar under perioden december 2018-januari 2019.⁵ Syftet med undersökningen var att på ett systematiskt sätt samla statistik för att öka kunskapen om de yngre barnens tankar och åsikter i frågor som rör dem. Resultatet av undersökningen visar att det är möjligt att fråga yngre barn och få svar som ger en bild av vardagen ur ett barnperspektiv. Med hjälp av ljud och bilder i en digital enkät svarade 217 barn, 115 flickor, 100 pojkar och två som inte ser sig som någon av dessa, på frågor om sina upplevelser av förskolan och övergången mellan hem och förskola. Undersökningen presenterades i Oslo den 26 april på The Nordic Way, en internationell förskolekonferens som arrangerades gemensamt av de nordiska utbildningsdepartementen. Undersökningen har också skickats ut till 300 förskolor. Utifrån resultatet utarbetas även lektionsmaterial för pedagoger till Barnombudsmannens webbplats Mina rättigheter. Materialet publiceras under första kvartalet 2020.

4. *BO 2019-0194, Årsrapport 2020.*

5. *BO 2018-0771-1, Slutrapport Barns röster från förskolan.*

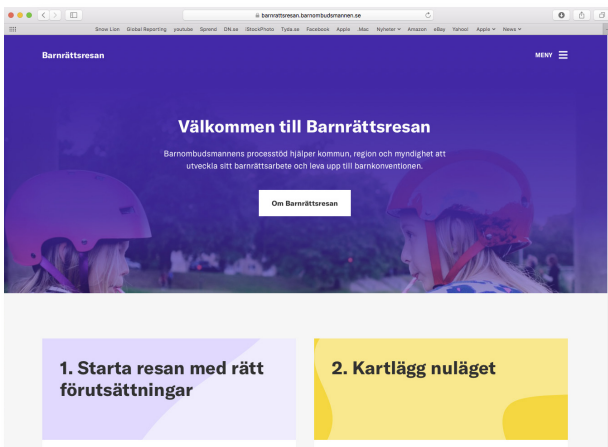
5. REGERINGSUPPDRAG

Under 2019 har Barnombudsmannen enligt regleringsbrev haft sju regeringsuppdrag finansierade utom anslaget.

5.1 Barnrätt i praktiken

Under 2017–2019 har Barnombudsmannen på regeringens uppdrag stöttat kommuner, regioner och särskilt berörda myndigheter med att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter i sin verksamhet. Satsningen kallas för Barnrätt i praktiken⁶.

Inom ramen för barnrätt i praktiken har Barnombudsmannen genomfört ett antal större kunskaphöjande insatser samt utvecklat olika verktyg för implementering av barnkonventionen. Under 2019 har Barnombudsmannen erbjudit en serie webbseminarier. Dessa har varit Barnkonventionen som lag – kartläggning och vägledning, Att mäta rätt – Hur kan man använda statistiska metoder för att utveckla sitt barnrättsarbete och Hur man kan stärka barnkonventionen genom att samverka. Webbseminariet om barnkonventionen som lag var mest populärt och hade 2 064 sidvisningar från publiceringen den 28 juni till årets slut.



Under året har också ett digitalt processtödd, Barnrättsresan, producerats. Webbplatsen fungerar som ett verktyg för att utveckla barnrättsarbetet genom kollegialt lärande och syftet är att stötta utvecklingsarbetet i kommuner, regioner och myndigheter för att stärka den praktiska tillämpningen av barnkonventionen. Utvecklingen har skett i dialog med målgrupperna. Lanseringen av webbplatsen skedde den 20 november och fram till årets slut nådde Barnrättsresan 2 070 användare.

Under 2019 har även en moduluppbyggd digital grundutbildning i barnkonventionen producerats. Webbutbildningen lanserades i slutet av juni och de olika modulerna nås via en landningssida på barnombudsmannen.se. Antalet sidvisningar fram till årets slut var 27 690.

Den 20 november, då barnkonventionen fyllde 30 år, genomförde Barnombudsmannen – i samarbete med lokala och regionala aktörer – en digital konferens under namnet Barnkonventionen – Från FN till svensk lag. Jämställdhetsminister Åsa Lindhagen, ansvarig för barns rättigheter, inledde konferensen och livesändningarna genomfördes i form av tre panelsamtal. Förutom barnombudsman Elisabeth Dahlin deltog även representanter för bland andra Sveriges kommuner och regioner (SKR), Landsrådet för Sveriges ungdomsorganisationer (LSU) och representant för Länsstyrelserna⁷. Mellan livesändningarna hade de tolv regionala konferenserna egna programinslag. Totalt deltog cirka 800 tjänstepersoner på konferenserna från kommuner, regioner, länsstyrelser samt myndigheter. Av dessa var 323 förtroendevalda och chefer.

5.1.1 Stöd till särskilt utvalda myndigheter

Barnombudsmannen har sedan tidigare haft i uppdrag att ge stöd till Socialstyrelsen, Myndigheten för delaktighet (MFD), Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF), Statens skolverk, Migrationsverket, Statens institutionsstyrelse (SiS), Statens skolinspektion, Inspektionen för vård och omsorg (IVO), Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) och Inspektionen för socialförsäkringen (ISF). Från 2019 tillkom ytterligare en myndighet – Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)⁸.

Barnombudsmannen har under året genomfört utbildningsinsatser på de flesta myndigheter och två nätverks-träffar har också anordnats. I maj hölls en workshop angående regeringens vägledning för tolkning av barnkonventionen som leddes av Arbetsmarknadsdepartementet. På workshopen deltog 30 representanter från tio av de elva myndigheterna inom regeringsuppdraget. Sex dialogmöten med enskilda myndigheter har genomförts utifrån myndigheternas önskemål. Barnombudsmannen har också genomfört utbildningar för Socialstyrelsen, SPSM, Skolverket, ISF och MUCF. Barnombudsmannen har även gett feedback på material som Migrationsverket, SPSM och MFD har tagit fram utifrån respektive myndighetsuppdrag. Barnombudsmannen har även haft dialogmöte om barnkonventionen i tillståndsprövning och tillsyn tillsammans med IVO, Skolinspektionen och MFoF.

Den 1 juli 2019 fick Barnombudsmannen i uppdrag att ge stöd till fem nya myndigheter i deras tillämpning av barnets rättigheter: Polismyndigheten, Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Kronofogdemyndigheten och Jämställdhetsmyndigheten⁹. Den 12 september tillkom även Boverket som särskilt berörd myndighet.¹⁰

Barnombudsmannen har fört dialog med respektive myndighet och erbjudit verksamhetsanpassat stöd ut-

6. Se kapitel 3 punkt 3.4 Regeringsuppdrag. Aktiviteter finansierade av uppdrag 1-3.

7. Se kapitel 3 punkt 3.4 Regeringsuppdrag. Tillkommande finansiering från uppdrag 4.

8. Se kapitel 3 punkt 3.4 Regeringsuppdrag, uppdrag 1.

9. Se kapitel 3 punkt 3.4 Regeringsuppdrag, uppdrag 3.

10. Fi2019/03125/SPN, Uppdrag att kartlägga och analysera den praktiska tillämpningen av barnkonventionen.

ifrån behov. Under hösten har utbildningsinsatser genomförts hos Polismyndigheten och kommande utbildningstillfällen hos Kriminalvården, Boverket och Kronofogden har planerats för genomförande under 2020.

Den 5 december bjöds samtliga myndigheter in till en nätverksträff för erfarenhetsutbyte. Även representanter från Länsstyrelsen, Arbetsmarknadsdepartementet, Finansdepartementet och Justitiedepartementet deltog. Totalt medverkade 45 tjänstepersoner.

5.1.2 Stöd till kommuner och regioner

Barnombudsmannen har under året initierat och medverkat på många konferenser och utbildningar i kommuner och regioner¹¹. Totalt har myndigheten medverkat i cirka 30 aktiviteter där vi informerat eller utbildat på olika sätt. Exempelvis har vi genomfört insatser på kunskapsdagen Barnkonventionen blir lag tillsammans med Region Halland och länsstyrelsen Halland med över 350 deltagare. Myndigheten medverkade även i Region Västerbottens konferens – Barnkonventionen som lag, metod och praktik med över 100 deltagare från hela Västerbotten samt en utbildningsdag med 450 deltagare från skolväsendet. Vidare medverkade myndigheten på Familjehemskonferensen i Göteborg med cirka 800 deltagare från hela landet och på PEP Forum på Karolinska Institutet med cirka 800 deltagare från kommuner, myndigheter och regioner. Barnombudsmannen har även medverkat på Göteborgs stads Förskolesummit 2019 med cirka 500 deltagare.

5.2 Samverkan med länsstyrelsen

Länsstyrelserna har 2019 fått i uppdrag av regeringen att samordna och utveckla tillämpningen av barnets rättigheter samt stödja arbetet med att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter i kommuner och regioner¹². Uppdraget ska genomföras i samverkan med Barnombudsmannen. Under hösten har kartläggning av respektive länsstyrelses arbete utifrån ett barnrättsperspektiv påbörjats. Kartläggningen ligger till grund för de gemensamma aktiviteter och insatser som ska genomföras under våren 2020. Barnombudsmannen har också medverkat i flera av de workshops som Länsstyrelsen arrangerat för sin egen personal eller för kommuner och regioner.

5.3 Utbilda och sprida vägledning om barnkonventionen

I november fick Barnombudsmannen i uppdrag att genomföra utbildnings- och spridningsinsatser om vägledningen vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter¹³. Vägledningen presenterades kort på Barnombudsmannens konferens den 20 november och genom det nyhetsbrev som gick ut efter konferensen. Den tillgängliggörs genom Barnrättsresan. Planering av genomförandet av uppdraget som helhet startade i december och arbetet fortsätter under 2020.

11. Se kapitel 3 punkt 3.4 Regeringsuppdrag, uppdrag 2.

12. Se kapitel 3 punkt 3.4 Regeringsuppdrag, uppdrag 4.

13. Se kapitel 3 punkt 3.4 Regeringsuppdrag, uppdrag 5.



5.4 Sprida barnkonventionen

I november fick Barnombudsmannen i uppdrag att trycka och sprida barnkonventionen samt de allmänna kommentarerna 12 och 14¹⁴. I uppdraget ingick även att översätta kommentar 24 och att granska samtliga kommentarer så att de överensstämmer med den nyöversättning som gjordes av barnkonventionen 2018. I december gjordes ett nytryck av FN:s konvention om barnets rättigheter med nytt förord. Inom ramen för Barnrätt i praktiken distribuerades också 1000 exemplar till Länsstyrelsen. En separat skrift i samma format trycktes med allmänna kommentarerna 12 och 14. Båda finns att beställa på Barnombudsmannens webbplats. Översättning av kommentar 24 genomfördes och arbetet med att granska övriga kommentarer påbörjades. Arbetet beräknas vara färdigt för publicering på webben under första kvartalet 2020.

5.5 Barns erfarenhet kopplat till könsidentitet och intersexvariationer

Barnombudsmannen fick sommaren 2019 i uppdrag att inhämta erfarenheter från barn och unga om frågor som rör könsidentitet och om intersexvariationer¹⁵. Erfarenheterna ska samlas och spridas så att de kan utgöra ett stöd för anhöriga och barn och unga med transexfarenheter.

Under 2019 har Barnombudsmannens arbete fokuserat på gruppen barn och unga med transexfarenheter. Samverkan har initierats med i första hand de berörda rättighetsorganisationer som bedömts som avgörande för att uppnå önskat resultat med uppdraget.

Två möten och en workshop har hållits med organisationerna Full Personality Expression Sweden (FPES), Riksförbundet för homosexuella, bisexuella, trans-

14. Se kapitel 3 punkt 3.4 Regeringsuppdrag, uppdrag 6.

15. Se kapitel 3 punkt 3.4 Regeringsuppdrag, uppdrag 7.

personers, queeras och intersexpersoners rättigheter (RFSL), RFSL Ungdom, Riksförbundet för sexuell upplysning (RFSU) och Transammans. Syftet har varit att utarbeta den enkät som Barnombudsmannen ska göra under 2020 för att samla in barns erfarenheter. Två fokusgrupper med unga transpersoner anordnades också under december 2019 för att ta del av och lyssna på barns egna erfarenheter av vården av könsdysfori. Resultatet av fokusgrupperna presenteras på det kunskapsseminarium som hålls i februari 2020 tillsammans med Statens medicinsk-etiska råd.

Barnombudsmannen har även haft dialog med Socialstyrelsen och MUCF som också har pågående uppdrag med inriktning mot samma grupp i syfte att skapa synergier.

Inom uppdraget har myndigheten också identifierat behov av intern kunskapshöjning i trans- och intersexfrågor och en utbildningsinsats genomfördes i december. Utbildningen innefattade en introduktion till viktiga begrepp och heteronormen med fokus på grupperna barn och unga med transexfarenheter, respektive intersexvariationer. Frågor som behandlades var bland annat psykisk ohälsa, våldutsatthet och upplevd minoritetsstress, samt hur heteronormen påverkar gruppernas livsvillkor.

Barnombudsmannen deltog även på en konferens som anordnades av Svensk förening för transsexuell hälsa och en informationsföreläsning vid KID/ANOVA-mottagningarna¹⁶ på Astrid Lindgrens barnsjukhus, respektive Karolinska universitetssjukhuset i Solna. Inom uppdraget har vi också planerat in studiebesök i Finland under 2020 där ett liknande uppdrag redovisades våren 2019.

5.6 Återrapporteringskrav och anslagsfinansierade uppdrag

Under 2019 har Barnombudsmannen i regleringsbrevet haft ett återrapporteringskrav och två uppdrag som finansieras inom anslaget.

5.6.1 Jämställdhetsmålet

Regeringen har satt sex delmål för det övergripande målet att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv. Barnombudsmannen omfattas också av regeringens utvecklingsprogram för jämställdhetsintegrering i myndigheter.¹⁷

Jämställdhet och likabehandling är en del av Barnombudsmannens interna styrdokument och ingår i den värdegrund som myndighetens verksamhet vilar på och arbetar efter. Under året har särskilt fokus satts på myndighetens rekryteringsprocess för att förbättra balansen mellan könen. Myndigheten eftersträvar även att integrera jämställdhetsperspektivet i utrednings- och analysarbetet, till exempel genom att ta fram könsuppdelad statistik för att synliggöra könsskillnader och belysa bakomliggande orsaker i analyser¹⁸.

5.6.2 Tillsammans mot brott

Inom ramen för det nationella brottsförebyggande programmet Tillsammans mot brott¹⁹ har Barnombudsmannen följt upp eller påbörjat insatser som kan ha betydelse för programmets strategiska målsättningar²⁰. Dessa insatser redovisades i september.

5.6.3 Övrigt

Barnombudsmannen har enligt regleringsbrev haft i uppdrag att ta emot och anställa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden inklusive nyanlända i så kallade moderna beredskapsjobb²¹. På grund av anslagsminskningar i statsbudgeten för 2019 fattade Arbetsförmedlingen efter den 1 januari 2019 inte några beslut om nya beredskapsjobb eller förlängningar av pågående. Med anledning av detta har myndigheten inte kunnat fullfölja uppdraget.

5.7 Myndighetens resultatindikatorer

Barnombudsmannen har under 2019 arbetat kontinuerligt med att mäta och följa upp verksamheten.

Myndigheten ska ta fram resultatindikatorer för sådant som inte direkt låter sig mätas, till exempel för att redovisa måluppfyllelse och kvalitet. Indikatorerna kan vara kvantitativa eller kvalitativa. Som liten myndighet är det kostsamt och tidskrävande att ta fram nya indikatorer utöver de vi använder idag. Flera satsningar har gjorts 2019 för att höja kompetens och förbättra styrning, bland annat genom projektledarutbildning för myndighetens anställda. Inom ramen för Barnrätt i praktiken görs dessutom en extern utvärdering av de myndigheter Barnombudsmannen har haft i uppdrag att stötta. Syftet är att få en bild av vilka resultat som uppnåtts i myndigheternas eget barnrättsarbete och därmed ett kvalitativt mått på Barnombudsmannens genomförande av uppdraget.

Under hösten 2019 gjordes dessutom en upphandling av konsultstöd för att lyfta fram nya ändamålsenliga sätt att mäta verksamheten och arbetet genomförs under första halvåret 2020.

16. Mottagningar med uppdrag att utreda könsinkongruens och behandla könsdysfori för barn respektive vuxna.

17. Skr. 2016/17:10, Jämställdhetspolitiska målen.

18. BO 2020-0026, Återrapporteringskrav avseende jämställdhetsmål hos Barnombudsmannen.

19. Skr. 2016/17:126, Tillsammans mot brott.

20. BO 2019-0255, Uppföljning och redovisning av Barnombudsmannen gällande skr 2016/17:126.

21. A2019/01848/MRB, Ändringsbeslut 2019-10-10 Barnombudsmannen.

6. KOMMUNIKATION OCH OPINION

Barnombudsmannens uppdrag är att företräda barns och ungas rättigheter och intressen i den allmänna debatten. I uppdraget ingår även att informera och bilda opinion.

6.1 Barnombudsmannen i media

Myndigheten har under året fått många förfrågningar från olika redaktioner och vi har regelbundet syns i både rikstäckande och lokala medier.

Intresset för årsrapporten 2019 Vem bryr sig – när samhället blir förälder var stort och inför överlämnandet till regeringen den 28 mars gjordes intervjuer med bland andra Ekot, TT och TV4 Nyheterna. Rapporten fick därmed spridning över landet, vilket ledde till att andra redaktioner också hörde av sig och ville göra egna artiklar och uppföljningar.

Under hösten 2019 ökade antalet förfrågningar från journalister om vad barnkonventionen som lag innebär och Barnombudsmannen har i samband med detta medverkat i bland annat Studio Ett, P1 Morgon, Nyhetsmorgon, Aftonbladet, P4 Extra och Lilla Aktuellt.

Andra mediehändelser under året i urval:

- > I samband med Barnrättsdagarna i Örebro besökte Barnombudsmannen en förskola i Vivalla för ett möte med förskolepersonal och socialtjänst som berättade om hur de arbetar och samverkar. Mötet bevakades av lokal-tv och under konferensen gjordes även en intervju för SVT Aktuellt.
- > Under Almedalsveckan intervjuades barnombudsmannen live på scenen i Expressens monter om barnkonventionen som lag.
- > Barnombudsmannen medverkade i Utbildningsradions tv-serie Rättighetsbärarna, en tv-serie om barnkonventionen där barn själva också berättade om hur deras rättigheter kränkts.

Barnombudsmannens experter bistår även flera gånger i veckan journalister i deras researcharbete, för att informera om vilka lagar som gäller, vilken aktör som ansvarar för vad eller vårt ställningstagande i olika frågor. Det kan till exempel handla om barn i vårdnadstvister, barn som utsätts för våld eller barn i samhällsvård. Vid sidan av att öka kunskapen hos journalister och allmänhet är detta också en viktig del i Barnombudsmannens uppdrag som opinionsbildare.

6.2 Barnombudsmannens kommunikationskanaler

Under 2019 har Barnombudsmannen utvecklat, producerat och lanserat en ny webbplats, Barnrättsresan, inom ramen för regeringsuppdraget Barnrätt i praktiken. Konceptet bygger på kollegialt lärande och webbplatsen fungerar som ett processtöd för i första hand kommuner, regioner och myndigheter som har behov av att ut-

veckla sitt barnrättsarbete. Innehållet på webbplatsen skapades huvudsakligen internt och genom samarbete med Utbildningsradion fick vi också tillgång till rörligt material.

Under året har även förarbete inför att utveckla en ny myndighetswebbplats gjorts. Under senvåren påbörjades en målgruppsanalys och under hösten gjordes en behovsanalys och kravspecifikation för upphandling av ny webbyrå där framtagning av ny webbplats ingår som en del. Upphandlingen påbörjades i januari 2020.

Barnombudsmannens webbplats Mina Rättigheter riktar sig till barn och unga. Den lanserades i slutet av 2018 och innehåller även handledning för pedagoger som vill undervisa om barnkonventionen i skolan. Webbplatsen nominerades under 2019 till Svenska Designpriset i kategorin Identitet – Digital. Webbplatsen har under 2019 nått 38 387 användare.

6.3 Barnrättsdagarna 9–10 april i Örebro

2019 arrangerades Barnrättsdagarna för tionde året av Barnombudsmannen och Stiftelsen Allmänna Barnhuset. Över 1 400 yrkesverksamma från hela landet deltog under två dagar i Örebro. Årets tema var barn i utsatta situationer med särskilt fokus på barn som utsatts för våld, barn i vårdnadstvister och separationer samt barn i kontakt med socialtjänsten.

Under Barnrättsdagarna presenterade Barnombudsmannen arbetet med regeringsuppdraget Barnrätt i praktiken och årsrapporten för 2019. I utställningshallen fanns digitala stationer där Barnombudsmannens webbplats Mina Rättigheter visades och deltagarna hade även möjlighet att ställa frågor till medarbetare på Barnombudsmannen. Årsrapporten för 2019 och den nytryckta reviderade svenska översättningen av FN:s konvention om barnets rättigheter delades också ut. Deltagarna visade ett stort intresse för Barnombudsmannens arbete och ställde många frågor om betydelsen av barnkonventionen som lag.

En ambition med Barnrättsdagarna är att erbjuda erfarenhetsutbyte, kunskap och verktyg när det gäller barnrättsfrågor. Deltagarna får möjlighet att ta del av ny kunskap och nätverka med andra som har barnets bästa i fokus i sin yrkesutövning. Enligt den utvärdering som gjordes efter konferensen svarade 70 procent att de fått med sig ganska mycket/mycket ny kunskap om barn i utsatta situationer. 60 procent uppgav att de deltog på Barnrättsdagarna för första gången och 90 procent av deltagarna var nöjda med innehållet i konferensen. 96 procent av deltagarna var nöjda med Barnrättsdagarna som helhet.



6.4 Barnrättstorget och Lilla Almedalen

I juli medverkade Barnombudsmannen för nionde året i rad som en av initiativtagarna och arrangörerna av Barnrättstorget i Almedalen på Gotland. Syftet med Barnrättstorget är att skapa en träffpunkt för att sprida kunskap och diskutera frågor som rör barnets rättigheter. Under Barnrättstorget 2019 medverkade 21 organisationer och myndigheter. 51 seminarier och aktiviteter genomfördes med sammanlagt cirka 2 000 åhörare.

För tredje året i rad arrangerade vi Lilla Almedalen, till

vilket vi bjöd in ungdomar från olika organisationer som fick möta en politiker från ett riksdagsparti och ställa frågor om barn- och ungdomspolitik. Lilla Almedalen lockade många besökare vid åtta tillfällen. Samtliga riksdagspartier var representerade.

Under Almedalsveckan deltog Barnombudsmannen också i cirka 15 externa seminarier, paneldiskussioner och rundabordsamtal bland annat tillsammans med Svenska kyrkan, Maskrosbarn, Fryshuset, Riksföreningen JAG och Youth 2020.

7. KUNSKAPSÖVERFÖRING

I **Barnombudsmannens uppdrag** ingår att driva på genomförandet och bevaka efterlevnaden av barnkonventionen. Under året har myndigheten besvarat 43 remisser inom sitt expertområde²². Enligt myndighetens instruktion ska Barnombudsmannen också förmedla och föra dialog om slutsatser med de myndigheter och huvudmän som är berörda.

7.1 Strategisk samverkan

- > Barnombudsmannen har under 2019 tillsammans med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF), Konsumentverket och Skolverket agerat beredningsgrupp för Samordningsforum för barn och unga. Myndighetsnätverket har barnkonventionen som utgångspunkt och samlar cirka 25 myndigheter med syfte att identifiera och samordna insatser som berör barn och unga.
- > Under 2019 har Barnombudsmannen vid tre tillfällen deltagit i Länsstyrelsernas referensgrupp för mänskliga rättigheter, Barnombudsmannen har även deltagit i Sveriges kommuner och regioners (SKR) två nätverk för barnrätt vid sammanlagt fyra tillfällen, ett nätverk för kommuner och ett för regioner. Barnombudsmannens ledning har sedan våren 2019 regelbundna möten med SKR:s ledning för barnrättsområdet för strategisk samverkan. Under året har tre möten hållits.
- > Barnombudsmannen har medverkat i Statistiska centralbyråns (SCB) användarråd om befolkning, demografi och utbildning, SCB:s referensgruppsarbete med Agenda 2030, samt i Jämlikhetskommissionens referensgrupp för Levnadsvillkor och hälsa. Syftet har varit att bidra med kunskap om barn och ungas levnadsvillkor.
- > Barnombudsmannens juristnätverk startades 2017 inför att barnkonventionen blir lag. Inbjudna till nätverksträffarna har varit jurister inom myndigheter och civilsamhället som särskilt arbetar med barnrättsfrågor. Under året har en nätverksträff hållits.
- > Barnombudsmannen deltar i Nationell myndighets-samverkan för kvinnofrid som består av 20 myndigheter, länsstyrelserna och Sveriges kommuner och regioner. Nätverket syftar till att utbyta erfarenheter, sprida kunskap samt möjliggöra samverkan kring specifika projekt.

7.2 Deltagande i statliga utredningar

Barnombudsmannen har under året deltagit som expertmyndighet i fyra utredningar tillsatta av regeringen:

- > Barnkonventionsutredningen gör en kartläggning av hur svenska lag och praxis stämmer överens med barnkonventionen. Uppdraget ska redovisas senast i november 2020.²³
- > Utredningen om framtidens socialtjänst gör en översyn av socialtjänstlagen och vissa av socialtjänstens uppgifter. I uppdraget ingår att föreslå åtgärder som kan bidra till en förutsägbar, likvärdig, jämlik, jämställd och rättssäker tillgång till socialtjänsten och dess insatser. Översynen ska resultera i en lagstiftning som främjar

effektiva och kunskapsbaserade insatser av god kvalitet inom befintliga ramar. Uppdraget ska redovisas senast den 1 juni 2020²⁴. Utredningen fick förlängt mandat mot bakgrund av att barnkonventionen skulle bli lag.

- > Utredningen om fritidshem och pedagogisk omsorg kartlägger och analyserar vilka utvecklingsområden som finns i fritidshemmet och vid behov föreslå åtgärder för att öka kvaliteten och likvärdigheten och stärka fritidshemmets kompensatoriska uppdrag. Utredaren ska vidare kartlägga och analysera om pedagogisk omsorg stimulerar barns utveckling och lärande och vid behov lämna förslag på hur man kan främja att barn får likvärdiga förutsättningar inför start i förskoleklass. Uppdraget ska redovisas senast den 31 januari 2020.²⁵
- > Utredningen om konfessionella inslag i skolväsendet analyserar regelverket för konfessionella inslag i skolväsendet. Baserat på analysen ska utredningen undersöka om det finns behov av att ändra bestämmelserna i skollagen. Uppdraget redovisades 14 januari 2020.²⁶

7.3 Övrigt inom strategisk samverkan

- > Barnombudsmannen deltog under 2019 i referensgruppen till det pågående regeringsuppdraget för Linköpings universitet och det nationella kunskapscentrumet Barnafriad. Arbetet innebär att utveckla kompetensen inom traumavård för personal inom barn- och ungdomspsykiatri.
- > Barnombudsmannen har under året medverkat i ett antal referens- och samverkansgrupper under ledning av Socialstyrelsen. Frågeställningarna har rört barns rättigheter inom socialtjänsten, klagomålshantering inom socialtjänsten, barn och våld, barns delaktighet och embryodonation.
- > Specialpedagogiska skolmyndighetens omvärldsdagar är en årlig konferens där Barnombudsmannen bidrar med kunskap och erfarenhet med utgångspunkt i bevakning av politik, juridik, praktik och teknik inom utbildningssektorn.
- > Brottsoffermyndigheten har ett uppdrag att ta fram ett webbaserat utbildningsmaterial och tillhörande lärarhandledning om innebörden av den nya sexualbrottslagstiftningen. Barnombudsmannen har medverkat i referensgruppen.
- > Barnombudsmannen har en pågående dialog med MUCF för att utveckla statistiken för åldersgruppen 13–18 år för att skapa en bättre bild utifrån barnrätts- och ungdomsperspektiv.
- > Ett samarbete har under hösten 2019 inletts med Statens medieråd och Datainspektionen där Barnombudsmannen bidrar med expertkunskap till en vägledning för att stärka barns rättigheter på nätet.

22. BO 2020-0025, Förteckning över besvarade remisser.

23. Dir. 2018:20, Kartläggning av hur svensk lagstiftning och praxis överensstämmer med barnkonventionen.

24. Dir. 2017:39, Översyn av socialtjänstlagen.

25. U 2018:08, Utredningen om fritidshem och pedagogisk omsorg.

26. Dir. 2018:15, Konfessionella inslag i skolväsendet.

8. SAMLA OCH SPRIDA KUNSKAP

I **Barnombudsmannens uppdrag** ingår att samla kunskap och sammanställa statistik om barns och ungas levnadsvillkor. I slutet av 2019 påbörjades ett större arbete med utveckling av myndighetens uppdrag att samla kunskap och sammanställa statistik om barns och ungas levnadsvillkor.

Under året har Barnombudsmannen och MUCF (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor) startat en arbetsgrupp kopplad till gemensam statistik om barn och unga. Utgångspunkten för arbetsgruppen är att samverka och se över statistik för överlappande åldersgrupper (13–18 år) för att ge en bättre bild utifrån barnkonventionen eller ett barnrätts- och ungdomsperspektiv.



8.1 Statistikverktyget Max18

Under 2019 gjordes en bred genomlysning av Barnombudsmannens statistikverktyg Max18 med syfte att ge en bild av hur verktyget används och kan utvecklas. Max18 är resurskrävande och svårt att uppdatera på grund av utformning och systemets ålder. Besöksstatistiken visar också på en nedåtgående trend i antal användare från 11 295 år 2013 till 4 779 användare 2019.

Statistiken i Max18 är uppdelad inom sju områden som ska spegla Barnkonventionens innehåll och möjliggöra att följa utvecklingen över tid²⁷. Under året har Barnombudsmannen särskilt följt indikatorn Barn som är berörda av vräkningar. Barnkonventionen är tydlig med alla barns rätt till bostad och det finns även en nollvision mot vräkning av barnfamiljer. Kronofogden som är den myndighet som producerar statistiken, såg ett trendbrott vid halvårsskiftet 2018 då siffrorna ökade för barn som berörs av vräkning. Trenden har hållit i sig fram till halvårsskiftet 2019. Siffrorna för helåret 2019 publiceras under första kvartalet 2020.

Statistiska centralbyrån (SCB) har sedan år 2001 genomfört Undersökningarna av barns levnadsvillkor (Barn-ULF). Max18 hämtar flera indikatorer från Barn-ULF som knyter an till barns rätt till fritid, lek, vila och kultur. Under 2019 har Barnombudsmannen deltagit i arbetet med den översyn av Barn-ULF som SCB gör. Översynen av Barn-ULF är viktig för att möjliggöra förbättrade undersökningar till barn och få mer information om grupper av barn i särskilt utsatta situationer så som barn med ensamstående föräldrar, barn med utländsk bakgrund och barn som har en funktionsnedsättning.

8.2 Lägesbild Agenda 2030

Barnombudsmannen deltar i SCB:s arbetsgrupp som tar fram den statistiska lägesbilden för Sverige gällande genomförandet av FN:s Agenda 2030. Under året har fokus varit på Lämna ingen utanför. I den rapport²⁸ som lämnades till regeringen i oktober 2019 sammanfattar SCB Sveriges utmaningar i förhållande till målen i Agenda 2030 i tre övergripande punkter:

1. Ojämligheten på det ekonomiska området minskar inte. Samma sak gäller ojämlikhet när det handlar om hälsa, boende och våldutsatthet. Ojämligheter mellan grupper ökar på några områden.
2. Det är fortsatt svårt att se att många av de nationella miljömålen ska kunna uppnås.
3. Våld och kränkningar minskar inte. Fler unga utsätts för mobbing.

Den negativa utveckling som sker inom punkt 1 och 3 är oförenlig med arbetet med barns rättigheter och barnkonventionen. Barnombudsmannen fortsätter att arbeta vidare med Sveriges arbete för att nå bland annat mål 16.2 (eliminera övergrepp, utnyttjande, människohandel och alla former av våld eller tortyr mot barn) i Agenda 2030.

27. BO 2020-0036, Datakällor i Max18 förmedlade genom SCB.

28. SCB, Genomförandet av Agenda 2030 i Sverige Statistisk lägesbild 2019, s. 11.

9. INTERNATIONELLA SAMARBETEN

Barnombudsmannen ska som en del av sitt uppdrag följa den internationella utvecklingen när det gäller barnkonventionens tolkning och tillämpning. Myndigheten ska också arbeta för att sprida viktiga ställningstaganden samt initiera diskussioner som rör barnets rättigheter.

9.1 Nordiskt samarbete

Myndigheten har ett nära samarbete med övriga barnombudsmän i Norden. Barnkonventionen är redan lag i Norge, Finland och på Island och därför har vi ett nära utbyte kring erfarenheterna från våra nordiska grannar. I maj 2019 hölls ett nordiskt barnombudsmannamöte på Island med fokus på barnkonsekvensanalyser, statistik kring barns levnadsvillkor och barn från Norden som befinner sig i svåra situationer i tredje land. Myndigheten har också ett erfarenhetsutbyte kring utredningsmetodik med norska barnombudsmannen samt frågor om könsidentitet och barn i förskolan med finska barnombudsmannen.

9.2 European Network of Ombudspersons for Children

Nätverket European Network of Ombudspersons for Children (ENOC) hade årsmöte på Nordirland den 25–26 september. Temat var barns säkerhet på internet och resulterade i en gemensam rekommendation till Europarådet. Vid årsmötet i Belfast drev bland annat de nordiska länderna frågan om barnkonsekvensanalyser som tema för ENOC:s årsmöte 2020 och efter omröstning beslutades detta tema.

Under hösten 2019 påbörjades planeringen av European Network of Young Advisors (ENYA) med barn från tolv EU länder och tre Europarådsländer som ska arbeta tillsammans med barns deltagande kring barnkonsekvensanalyser. ENYA är ett nätverk i syfte att involvera barn och ungdomar i ENOC:s årliga arbete för att de ska ha möjlighet att påverka på nationell och europeisk nivå. Arbetet leds av Norge och Sverige och konferensen äger rum i Stockholm 24–25 juni 2020.

9.3 Utländska besök

Under året har det internationella intresset för den svenska Barnombudsmannens arbetssätt och de svenska erfarenheterna av agaförbudet varit stort. Myndigheten har under året mottagit många förfrågningar om besök eller möten och även intervjuförfrågningar från internationell media.

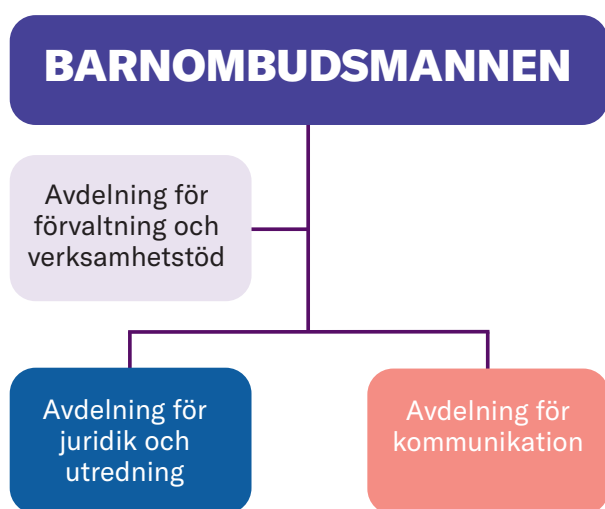
Under året har Barnombudsmannen haft flera högnivåbesök, ibland på ministernivå, från bland annat Kina, Egypten, Zimbabwe, Sydafrika, Korea, Thailand, Vietnam, Jerseyöarna och Turkiet.

Tillsammans med Svenska Institutet och Utrikesdepartementet har Barnombudsmannen också deltagit i svenska initiativ kring barns rättigheter, ombudsmanrollen och anti-agalagen och gjort besök i Japan och Bosnien. Under firandet av barnkonventionen 30 år i Polen, som var det land som lade fram förslaget i FN 1989, var svenska barnombudsmannen huvudtalare.

10. KOMPETENS- FÖRSÖRJNING

Barnombudsmannens ledningsgrupp har under året bestått av barnombudsmannen och myndighetens avdelningschefer.

Barnombudsmannen beslutar själv om sin organisation. Den har under året sett ut enligt nedan, och namnen har bytts från enhet till avdelning.



Under våren 2019 har en ny chef rekryterats till avdelningen för juridik och utredning. Under hösten rekryteras även ny chef till avdelningen för kommunikation. Förvaltningschefen slutade i augusti och ersattes i oktober av en inhyrd controller. Barnombudsmannens IT och telefoni handhas sedan 2019 av Försäkringskassan i enlighet med deras regeringsuppdrag²⁹. Ekonomi- och löneadministration handhas av Statens servicecenter där myndigheten är fullservicekund. Givet att centrala stödfunktioner utförs av annan aktör påbörjades under hösten en extern översyn av dimensionering och behov avseende verksamhetsstöd, samt myndighetens lednings- och styrsystem. Dialog förs också med andra myndigheter om möjligheterna att dela funktioner och kompetens.

Myndigheten hade i medeltal 31 personer anställda. Av dessa var 24 kvinnor (77 %) och sju män (23 %). Antal årsarbetskrafter var 23,5 varav 5,68 var män och 17,82 var kvinnor.

10.1 Arbetsmiljö

En utmaning för många myndigheter med regeringsuppdrag är att personalstaben fluktuerar. Eftersom regeringsuppdragen utgör en stor del av intäkterna följer att myndigheten historiskt haft många visstidsanställda.

Mellan september 2017 och september 2018 hade Barnombudsmannen den högsta personalomsättningen i statsförvaltningen och under året har ledningen arbetat för att i högre grad än tidigare tillsvidareanställa. Under 2019 har andelen visstidsanställda minskat från tio personer 2018 till 5 personer 2019.

Under våren togs en plan fram för det systematiska arbetsmiljöarbetet tillsammans med en årlig handlingsplan för arbetsmiljöarbetet. En genomgång av den fysiska arbetsmiljön gjordes också tillsammans med huvudskyddsombudet.

De anställda erbjuds friskvårdstimme, massage i lokalerna och att använda en motionshall i en näraliggande byggnad. De anställda har också ett friskvårdsbidrag på 3000 kr per kalenderår och totalt har 27 medarbetare utnyttjat friskvårdsbidraget under 2019. Barnombudsmannen erbjuder fruktkorg och varma drycker på arbetsplatsen. Lokalerna har fått förstärkt skalskydd för att öka tryggheten och förhindra att obehöriga kommer in i kontorslokalerna.

Sjukfrånvaron för 2019 var 3,53 procent av årsarbetstiden, varav 1,58 procent utgörs av långtidssjukskrivning.

Ett ambitiöst arbete kring värdegrund och tillitsbaserat ledarskap har genomförts under året tillsammans med all personal. En medarbetarenkät och uppföljning av denna gjordes under april-maj och en reguljär medarbetarundersökning gjordes i december. Resultatet av medarbetarundersökningen var jämfört med index det högsta resultatet på 10 år. Fortsatta mätningar kommer göras under 2020 som ett led i det fortsatta värdegrunds- och målarbetet.

I september beslöt den lokala SACO-föreningen att upplösas. Två MBL-möten med företrädare från centrala SACO-S har genomförts under hösten och arbete med att övergå till samverkansavtal har påbörjats.

10.2 Övrigt

I januari gjorde Riksarkivet en uppföljande inspektion (av den som gjordes 2011) av Barnombudsmannens arkiv som visade på brister. Arkivlokalen bedömdes som arbetsmiljöfarlig och arkivhanteringen uppfyllde fortfarande inte Riksarkivets krav. Detta har åtgärdats under året. Arkivmaterial som hörde till Barnmiljörådet (-1993) har också förts över till Riksarkivet.

Lönerevision har under 2019 flyttats till oktober som i de flesta statliga myndigheter. En ny lönepolicy för myndigheten har också tagits fram som följer villkoren och principerna i det statliga ramavtalet om löner (RALS). Barnombudsmannen har också justerat ersättningen för sjukbesök i nivå med Villkorsavtalet-T från den 1 januari 2020.

²⁹. Fi2017/03257/DF, Uppdrag att erbjuda samordnad och säker statlig IT-drift.

11. FINANSIELL INFORMATION

Barnombudsmannen
Årsredovisning 2019-12-31

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2019	2018
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		26 087	24 111
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	20	974
Intäkter av bidrag	2	10 574	13 602
Finansiella intäkter	3	3	1
Summa		36 684	38 688
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-24 801	-23 312
Kostnader för lokaler		-2 337	-2 165
Övriga driftkostnader	5	-9 303	-13 074
Finansiella kostnader	6	-22	-48
Avskrivningar och nedskrivningar		-220	-88
Summa		-36 684	-38 688
Verksamhetsutfall		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	7	749	945
Summa		749	945
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	8	0	0
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	9	149	59
Summa		149	59
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	10	387	505
Övriga kortfristiga fordringar	11	4	0
Summa		391	505
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	12	723	635
Övriga upplupna intäkter	13	18	15
Summa		742	650
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	14	-512	-1 541
Summa		-512	-1 541
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		4 609	5 736
Summa		4 609	5 736
SUMMA TILLGÅNGAR		6 127	6 355
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	15		
	16	21	21
Summa		21	21
Avsättningar			
Övriga avsättningar	17	323	280
Summa		323	280
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	18	825	983
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	19	1 606	1 058
Leverantörsskulder		1 488	2 006
Övriga kortfristiga skulder	20	365	432
Summa		4 284	4 479
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	21	1 410	1 368
Oförbrukade bidrag	22	89	207
Summa		1 499	1 575
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		6 127	6 355

ANSLAGSREDOVISNING

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)		Ing. över- förings- belopp	Årets till- delning enl. regl. brev	Indrag- ning	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
	Not						
Uo 9 5:1 Ramanslag Barnombudsmannen (Ramanslag)							
ap.1 Barnombudsmannen	23	1 541	25 851	-794	26 598	-26 087	512
Uo 1 6:1 Allmänna val och demokrati (Ramanslag)							
ap 10 Allmänna val och dem - Värna demokratin - till Barnombudsmannen (BO)		43		-43			
Summa totalt		1 584	25 851	-836	26 599	-26 087	512

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 3 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter. Brytdagen föregående år var den 4 januari.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år. Utgiften ska uppgå till minst 50 tkr.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Datorer och kringutrustning
5 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter Maskiner och andra tekniska anläggningar Bilar och andra transportmedel Inredningsinventarier Övriga inventarier

Bärbara datorer liksom mobiltelefoner och läsplattor anses ha en kortare livslängd än 3 år och kostnadsförs därför direkt.

Barnombudsmannen beslutar att större anskaffningar av likartade tillgångar som uppgår till minst 50 000 kr (exkl moms) ska betraktas som anläggningstillgångar.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Not avseende kontokredit i Riksgäldskontoret

Barnombudsmannen har beviljats 2 000 tkr i kredit, vilket inte har utnyttjats under året.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag

	Ersättning i tkr
Barnombudsman, Elisabeth Dahlin	1 178
Styrelseledamot Uppsala universitet	
Styrelseledamot Anna Lindh akademien vid Malmö Universitet	
Förmån	1

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2019	2018
Totalt	3,5%	3,2%
Andel 60 dagar eller mer	44,7%	20,8%
Kvinnor	4,3%	3,4%
Män	-	-
Anställda - 29 år	-	-
Anställda 30 år - 49 år	5,3%	3,2%
Anställda 50 år -	-	-

Sjukfrånvaro för grupperna män samt anställda under 29 och över 50 år lämnas inte, eftersom antalet anställda i grupperna är under tio personer alternativt att uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Barnombudsmannen
Årsredovisning 2019-12-31

Noter
(tkr)
Resultaträkning

Not	1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2019	2018
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	19	17
	Intäkter av offentligrättsliga avgifter	1	0
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	0	956
	Summa	20	974

Intäkter enligt 4 § avser huvudsakligen informations- och kursmaterial.

Not	2 Intäkter av bidrag	2019	2018
	Bidrag från statliga myndigheter		
	Anställningsstöd mm		208
	Utgiftsområde 9 anslag 5:2		
	Barnrätt och ungdomsperspektiv		1
	Mina rättigheter		5 978
	Kunskapslyftet myndighet	1	1 975
	Kunskapslyft kommuner och landsting	1	4 979
	Tryck, spridning och översättning Barnkonventionen		461
	Barnrätt i praktiken myndigheter	2 000	
	Barnrätt i praktiken kommuner och regioner	5 000	
	Barnrätt i praktiken rättsvårdande myndigheter.	1 250	
	Samverkan med länsstyrelsen	991	
	Utbilda och sprida vägledning om barnkonventionen	220	
	Sprida barnkonventionen	311	
	Utgiftsområde 1 anslag 6:1		
	Barns erfarenhet kopplat till könsidentitet och intersexvariationer	800	
		10 574	13 602

Not	3 Finansiella intäkter	2019	2018
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	1	1
	Ränta på lånekonto i Riksgäldskontoret	3	0
	Summa	3	1

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ

Not	4 Kostnader för personal	2019	2018
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	14 306	14 906
	Varav lönekostnader ej anställd personal	0	0
	Sociala avgifter	9 594	7 572
	Övriga kostnader för personal	900	834
	Summa	24 801	23 312

Noter

(tkr)

Resultaträkning

Not	5 Övriga driftkostnader	2019	2018
	Resor, representation, information	940	871
	Köp av varor	232	810
	Köp av administrativa konsulttjänster	1 741	2 252
	Köp av övriga konsulttjänster	3 319	5 373
	Köp av övriga tjänster	3 047	3 738
	Övrigt	24	29
	Summa	9 303	13 074

Minskade driftkostnader jämfört med motsvarande period föregående år beror på dels på att IT-ansvarig anställdes, kostnaden är nu en del av kostnader för personal, och dels på att uppdragen under 2019 minskat med lägre konsultkostnader som följd.

Not	6 Finansiella kostnader	2019	2018
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	16	46
	Övriga finansiella kostnader	6	2
	Summa	22	48

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.

Noter
(tkr)
Balansräkning

Not	7	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2019-12-31	2018-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	1 623	646
		Årets anskaffningar	0	977
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-646	
		Summa anskaffningsvärde	977	1 623
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-679	-646
		Årets avskrivningar	-195	-33
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	646	
		Summa ackumulerade avskrivningar	-228	-679
		Utgående bokfört värde	749	945
Not	8	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2019-12-31	2018-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	591	591
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-118	0
		Summa anskaffningsvärde	473	591
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-591	-556
		Årets avskrivningar	0	-35
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	118	0
		Summa ackumulerade avskrivningar	-473	-591
		Utgående bokfört värde	0	0
Not	9	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2019-12-31	2018-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	822	822
		Årets anskaffningar	115	0
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-77	0
		Summa anskaffningsvärde	860	822
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-763	-742
		Årets avskrivningar	-25	-20
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	77	0
		Summa ackumulerade avskrivningar	-711	-763
		Utgående bokfört värde	149	59
		varav finansiell leasing	0	0
Not	10	Fordringar hos andra myndigheter	2019-12-31	2018-12-31
		Fordran ingående mervärdesskatt	387	505
		Summa	387	505
Not	11	Övriga kortfristiga fordringar	2019-12-31	2018-12-31
		Kreditfakturer	4	0
		Summa	4	0
Not	12	Förutbetalda kostnader	2019-12-31	2018-12-31
		Förutbetalda hyreskostnader	477	472
		Övriga förutbetalda kostnader	246	163
		Summa	723	635
Not	13	Övriga upplupna intäkter	2019-12-31	2018-12-31
		Upplupen kommissionsredovisning avseende försäljning av informationsmaterial mm.	18	15
		Summa	18	15

Barnombudsmannen
Årsredovisning 2019-12-31

Noter

(tkr)

Balansräkning

Not	14 Avräkning med statsverket	2019-12-31	2018-12-31
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	0	2 085
	Redovisat mot anslag	0	457
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	0	-2 542
	Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-1 541	-272
	Redovisat mot anslag	26 087	23 654
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-25 851	-24 923
	Återbetalning av anslagsmedel	794	0
	Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-512	-1 541
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
	Ingående balans	0	-164
	Inbetalningar i icke räntebärande flöde	0	189
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde	0	-2 567
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	0	2 542
	Övriga fordringar på statens centralkonto	0	0
	Summa Avräkning med statsverket	-512	-1 541

Not	15 Myndighetskapital		
	Myndighetskapital består endast av statskapital avseende inlån av konst.		

Not	16 Statskapital	2019-12-31	2018-12-31
	Statskapital utan avkastningskrav avseende inlån av konst.	21	21
	Utgående balans	21	21

Not	17 Övriga avsättningar	2019-12-31	2018-12-31
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	280	236
	Årets förändring	48	44
	Utgående balans	323	280

Not	18 Lån i Riksgäldskontoret	2019-12-31	2018-12-31
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	983	94
	Under året nyupptagna lån	63	977
	Årets amorteringar	-220	-88
	Utgående balans	825	983
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev.	1 400	1 400

Barnombudsmannen
Årsredovisning 2019-12-31

Noter

(tkr)

Balansräkning

Not	19	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2019-12-31	2018-12-31
		Utgående mervärdesskatt	0	3
		Arbetsgivaravgifter	401	435
		Leverantörsskulder andra myndigheter	1 205	0
		Övrigt	0	619
		Summa	1 606	1 058
Not	20	Övriga kortfristiga skulder	2019-12-31	2018-12-31
		Personalens källskatt	365	430
		Övrigt	0	3
		Summa	365	432
Not	21	Upplupna kostnader	2019-12-31	2018-12-31
		Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	1 041	921
		Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	29	36
		Upplupna kostnader för revision och bokslut	174	154
		Övriga upplupna kostnader	166	257
		Summa	1 410	1 368
Not	22	Oförbrukade bidrag	2019-12-31	2018-12-31
		Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	89	207
		Summa	89	207
		<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i>		
		inom tre månader	89	207
		mer än tre månader till ett år	0	0
		mer än ett år till tre år	0	0
		mer än tre år	0	0
		Summa	89	207

Anslagsredovisning

Not 23 Uo 9 5:1 Barnombudsmannen (Ramanslag)

ap.1 Barnombudsmannen

Barnombudsmannen får disponera 748 tkr av det ingående överföringsbeloppet, d.v.s. 3% av föregående års tilldelning 24 923 tkr enligt regleringsbrevet.
Anslaget är räntebärande.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(tkr)	2019	2018	2017	2016	2015
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400
Utnyttjad	825	983	94	191	258
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 000	2 000	3 200	2 000	2 000
Maximalt utnyttjad	0	663	2306*	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	1	0	1	0	0
Räntekostnader	16	46	9	36	18
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Övriga avgiftsintäkter	20	974	623	329	257
Anslagskredit					
Beviljad	775	747	737	729	717
Utnyttjad	0	0	0	7	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande					
Uo 1 6:1 ap 10 Allmänna val och dem - Värna demokratin - till BO	-	43	35	-	-
Uo 9 5:1 ap.1 Barnombudsmannen	512	1 541	272	0	202
Uo 9 5:2 ap 5 Barnets rättigheter - till BO	-	-	334	-	-
Bemyndiganden (Ej tillämpligt)					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	24	28	29	26	24
Medelantalet anställda (st)**	31	35	35	32	28
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 518	1 377	1 386	1 271	1 295
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

* Vid tillfället för maximalt utnyttjad räntekontokredit var beviljad kontokredit 2 000 tkr. Därefter höjdes kontokredit till 3 200 tkr för att hantera betalningar tillhörande SCR-flödet som löpande betalas i RTA-flödet.

** I beräkningen av medelantalet anställda fr.o.m 2015 är inte eventuellt tjänstledig personal frånräknad.

Barnombudsmannen
Årsredovisning 2019-12-31

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Ort och datum



Elisabeth Dahlin
Barnombudsman



Barnombudsmannen
Box 22106
104 22 Stockholm
Norr Mälarstrand 6
Telefon: 08-692 29 50
www.barnombudsmannen.se